

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Geroji suaugusiųjų švietimo praktika Estijoje

Tinklų kūrimo ir regioninio bendradarbiavimo seminarai apskrityse
suaugusiųjų švietimu suinteresuotosioms šalims

Savivaldybių parama suaugusiųjų švietimui

Projekto IO#1, kurį parengė Estijos suaugusiųjų švietimo asociacija „Andras“

Turiny

Veiklos vykdytojas.....	3
Veiklos charakteristika, organizavimas, metodai.....	3
Nauda savivaldybei ir sunkumai įgyvendinant gerąją praktiką.....	5
Gerosios praktikos tvarumas, plėtra, rekomendacijos.....	5

Atsakomybės apribojimas.

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nėra pritarimas turiniui, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.

Veiklos vykdytojas

Estijos suaugusiųjų švietimo asociacija *Andras*

Veiklos charakteristika, organizavimas, metodai

Gerosios praktikos pagrindimas

Pagrindinis regioninio bendradarbiavimo seminarų Estijos apskrityse tikslas buvo informuoti apskrities suaugusiųjų švietimo veikėjus apie mokymosi galimybes ir stiprinti jų bendradarbiavimą. Buvo siekiama seminarų dalyvius išsamiau informuoti apie suaugusiųjų švietimo statistinę situaciją šalyje, suaugusiųjų švietimo tikslus ir rodiklius bei padėti apskrityje. Vienas iš pagrindinių uždavinių buvo supažindinti vietos valdžios atstovus ir savivaldybių politikos formuotojus apie vietines suaugusiųjų švietimo problemas ir skatinti jų didesnę įsitraukimą. Vietos valdžia yra arčiausiai žmogaus ir pirmiausia turėtų pastebėti gyventojų problemas ir juos palaikyti.

Šis pavyzdys pasirinktas todėl, kad jis buvo efektyvus ir tokį bendradarbiavimo seminarų modelį nesunkiai galėtų perimti kitos šalys.

Tikslinės veikloje dalyvaujančių suaugusiųjų grupės

Gerosios praktikos organizatoriai/vykdytojai: asociacijos *Andras* darbuotojai, Švietimo ir mokslo ministerijos suaugusiųjų švietimo skyriaus darbuotojai, Estijos miestų ir savivaldybių asociacijos darbuotojai, suaugusiųjų švietimo koordinatoriai apskrityse, Estijos nedarbo draudimo fondo darbuotojai.

Tikslinė seminarų grupė – suaugusiųjų švietimu suinteresuotosios šalys apskrityse: vietos valdžios/savivaldybių atstovai, suaugusiųjų švietimo koordinatoriai, suaugusiųjų mokyklų atstovai, kitų suaugusiųjų mokymo įstaigų atstovai, profesinio mokymo įstaigų atstovai, bibliotekų ir muziejų darbuotojai, kaimų judėjimo atstovai, Estijos gynybos lygos atstovai, apskričių plėtros centrų darbuotojai, Estijos atvirų jaunimo centrų asociacijos darbuotojai, verslininkai ir pan.

Gerosios praktikos turinys

Kiekvienoje apskrityje (penkiolikoje apskričių ir sostinėje Taline) veikia regioninis suaugusiųjų švietimo paramos tinklas, kuriame aktyviai dalyvauja apie 350 žmonių. Tinklui savanoriškais pagrindais vadovauja koordinatorius, kurio pagrindinis darbas yra susijęs su suaugusiųjų švietimu. Regioniniai tinklai jungia suaugusiųjų švietėjus, vietos valdžios atstovus, Nedarbo draudimo fondą, mokymo ir karjeros konsultavimo centrus, bendruomenes, bibliotekas ir kitas organizacijas. Koordinatoriai atstovauja skirtingoms organizacijoms ir turi savitą patirtį, todėl apskrities suaugusiųjų švietimo veiklos pobūdis priklauso nuo konkretaus koordinatoriaus veiklos srities. Šį

tinklą *Andras* kuria ir plėtoja apie 20 metų. Asociacija *Andras* 2018 m. buvo įvertinta ir gavo Grundtvig nacionalinių projektų apdovanojimą už bendradarbiavimo tinklo veiklą ir suaugusiųjų švietimo skatinimą bendradarbiaujant.

Nuo 2018 m. asociacija *Andras* rengia bendradarbiavimo seminarus, siekdama sustiprinti tinklo narių bendradarbiavimą ir įtraukti daugiau savivaldybių.

Seminarų modelį ir temas parengė asociacija *Andras* bendradarbiaudama su Švietimo ir mokslo ministerija. Dalyvius į seminarus kviečia koordinatoriūs.

Švietimo ir mokslo ministerija pristatė ataskaitą apie suaugusiųjų švietimo padėtį Estijoje. Ataskaitoje buvo pateikta informacija apie tai, kiek žmonių dalyvauja mokymuose visą gyvenimą, apie Estijos gyventojų išsilavinimą, apie pastarųjų metų pokyčius ir apie nacionalinius suaugusiųjų švietimo tikslus bei prioritetines tikslines grupes. Buvo dalijamasi informacija apie pagrindines veiklas suaugusiųjų švietimo srityje. *Andras* pateikė konkrečios apskrities suaugusiųjų švietimo statistiką ir apibūdino metinę suaugusiųjų švietimo veiklą. Apskrities suaugusiųjų švietimo koordinatoriai pasakojo apie tinklo veiklą savo apskrityse. Estijos Nedarbo draudimo fondas apžvelgė savo paramą suaugusiųjų švietimui. Švietimo specialistė iš Estijos miestų ir savivaldybių asociacijos skaitė pranešimą tema „Suaugusiųjų švietimo plėtra tinklų pagalba, dalyvaujant vietos valdžiai“. Vyko diskusijos tema „Kokios yra vietos valdžios ir įvairių apskričių tinklų bendradarbiavimo galimybės populiarinant suaugusiųjų švietimą ir kokie galimi būdai kelti gyventojų išsilavinimo lygį“.

Kasmet bendradarbiavimo seminaruose penkiolikoje apskričių ir Taline dalyvavo apie 500 dalyvių. Seminaruose dalyvavo atstovai iš 39 savivaldybių (iš viso Estijoje yra 79 savivaldybės). Organizuoti šiuos seminarus *Andras* planuoja ir šiemet.

Seminarų dalyviai gavo informacijos apie savo apskrities suaugusiųjų švietimo problemas ir iššūkius, galėjo užmegzti ryšius ir sustiprinti tarpusavio bendradarbiavimą.

Gerosios praktikos organizavimas

Seminarams organizuoti *Andras* pasitelkė savo darbo jėgą ir tinklą. Siekdami įgyvendinti šią gerosios praktikos veiklą, naudojome seminaro formatą ir apvalaus stalo diskusijas.

Gerajai praktikai įgyvendinti reikalingi ištekliai

Andras pasitelkė 4 darbuotojus – projektų vadovą, projekto koordinatorių, finansininką, projektų konsultantą bei 16 koordinatorių apskrityse.

Andras projekto vadovas ir koordinatoriūs bendradarbiavo su Švietimo ir mokslo ministerija ir Estijos nedarbo draudimo fondo atstovu bei Estijos miestų ir savivaldybių asociacijos švietimo specialistu. *Andras* projektų vadovas ir koordinatoriūs parengė pristatymus apie asociacijos veiklą ir suaugusiųjų švietimo statistiką apskrityse.

Koordinatoriai pakvietė seminarų dalyvius ir organizavo patalpas bei maitinimo paslaugas. Kartais kokia nors apskrities organizacija patalpas suteikdavo nemokamai arba už simbolinį mokestį.

Visi seminarai buvo finansuojami iš Europos socialinio fondo projekto „Suaugusiųjų mokymosi skatinimas ir mokymosi galimybių plėtra“.

Vienų metų seminarų biudžetas buvo 8000 eurų.

Nauda savivaldybei ir sunkumai įgyvendinant gerąją praktiką

Pagrindinė nauda savivaldybėms

Bendradarbiavimo seminarai galėtų būti organizuojami apskričių arba savivaldybių mastu. Šie seminarai padeda sutelkti informacinį lauką, identifikuoti problemas ir nusistatyti bendrus tikslus, sukurti veiklos įgyvendinimo planus.

Gerosios praktikos įgyvendinimo sunkumai

Apskirtyse buvo sunku rasti tinkamus žmones ir juos įtikinti, kad dalyvavimas seminare jiems būtų naudingas. Taip pat sunku palaikyti bendradarbiavimą su vietos valdžia ir institucijomis: valdininkai ir politikai keičiasi, prioritetai skiriasi.

Gerosios praktikos tvarumas, plėtra, rekomendacijos

Gerosios praktikos tvarumo sąlygos ir plėtros galimybės

Bendradarbiavimo seminarai turėtų būti rengiami kasmet, o vietos valdžia turėtų įtraukti suaugusiųjų švietimą į savivaldybių plėtros ir veiksmų planus. Vietos valdžia turėtų planuoti išteklius taip, kad kiekvienoje savivaldybėje atsirastų darbuotojas, kurio užduotis būtų rūpintis suaugusiųjų švietimu.

Gerosios praktikos perdavimo rekomendacijos

Jei jūsų šalis neturi panašaus tinklo, turėtumėte pradėti nuo suaugusiųjų švietimo veikėjų ir suinteresuotųjų šalių žemėlapiu. Ministerijų ir kitų svarbių šalių įsitraukimas padeda savivaldybėms geriau suvokti suaugusiųjų švietimo problematiką, o ministerija gauna vertingą grįžtamąjį ryšį iš savivaldybių.

Papildomi aspektai

Svarbu įtraukti vietos žiniasklaidą, kurioje gyventojams būtų teikiama informacija apie jų apskrities suaugusiųjų švietimo problemas, prioritetus bei iššūkius.